

The Green Island

Dominique Bénard
Jacqueline Collier Jespersen

A ZÖLD-SZIGET

Írta:

Dominique Bénard

Jacqueline Collier Jespersen

World Organization of the Scout Movement
Cserkészmozgalom Világszervezete

© Európai Cserkésziroda
Genf, 1999

Minden Ewának és minden Vladimirnak

Értékes tanácsaikért szeretnénk hálánkat kifejezni barátainknak, Ermanno Ripamontinak, az Európai Cserkészbizottság volt tagjának; Mircea Stefannak, a Román Cserkészszövetség (Cercetasii Romaniei) elnökének és a Bukaresti Egyetem professzorának; valamint Perine Lecoy családi pszichoterapeutának.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	7
BEVEZETÉS	9
I. NEVELÉSI KONCEPCIÓ	11
SZEPTEMBER 9., SZERDA, 17 ÓRA	11
SZEPTEMBER 13., VASÁRNAP, 16 ÓRA	20
SZEPTEMBER 14., HÉTFŐ, 8 ÓRA	24
NEVELÉSI KONCEPCIÓNK	25
II. A NÖVEKEDÉS TERÜLETEI	28
SZEPTEMBER 18., PÉNTEK, 18 ÓRA	28
SZEPTEMBER 25., PÉNTEK, 17.30	32
III. TESTI FEJLŐDÉS	35
SZEPTEMBER 25., PÉNTEK, 20 ÓRA	35
IV. SZELLEMI FEJLŐDÉS	42
SZEPTEMBER 26., SZOMBAT, 7.20	42
V. ÉRZELMI FEJLŐDÉS	50
VI. TÁRSAS FEJLŐDÉS	63
SZEPTEMBER 26., SZOMBAT, 13 ÓRA	63
VII. LELKI FEJLŐDÉS	80
SZEPTEMBER 27., VASÁRNAP, 6.45	80
VIII. JELLEMFEJLŐDÉS	93
SZEPTEMBER 27., VASÁRNAP, 11 ÓRA	93
IX. VÉGSŐ NEVELÉSI CÉLKITŰZÉSEK	103
SZEPTEMBER 28., HÉTFŐ	103
OKTÓBER 3., SZOMBAT, 14.45	113
OKTÓBER 3., SZOMBAT, 18.30	121

X. FEJLŐDÉSI SZAKASZOK ÉS KOROSZTÁLYOK	124
OKTÓBER 25., VASÁRNAP, 15.10	124
OKTÓBER 26., HÉTFŐ, 7 ÓRA	129
OKTÓBER 26., HÉTFŐ, 21 ÓRA	141
OKTÓBER 27., KEDD, 8.55	145
XI. KOROSZTÁLYI NEVELÉSI CÉLKITŰZÉSEK	162
OKTÓBER 28., SZERDA	165
OKTÓBER 31., SZOMBAT	174
XII. NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGEK	178
OKTÓBER 31., SZOMBAT, 16.50	178
NOVEMBER 1., VASÁRNAP, 9 ÓRA	196
XIII. KOROSZTÁLYI MÓDSZEREK	212
JANUÁR 2., SZOMBAT, 15 ÓRA	212
JANUÁR 8., PÉNTEK, 18.15	218
XIV. SZEMÉLYES ELŐREHALADÁS	244
FEBRUÁR 4., CSÜTÖRTÖK, 15 ÓRA	251
FEBRUÁR 7., VASÁRNAP, 9.45	259
A CSERKÉSZET KÜLDETÉSE	274
A CSERKÉSZMOZGALOM VILÁGSZERVEZETÉNEK (WOSM) ALAPSZABÁLYA (RÉSZLET)	275
EURÓPAI CSERKÉSZCHARTA	278
UTÓSZÓ	280

Előszó

Néha már fáraszt a módszertan meg a kézikönyvek. Viszont szívesen elmesélnél egy történetet.

Pontosan ez történt velünk, amikor *A Zöld-sziget* írtuk.

A történet mesélése közben szeretnénk bemutatni a RAP (Renewed Approach to Programme – a cserkészprogram megújított megközelítése) különféle lépéseit. A megközelítést eredetileg Gerardo Gonzalez barátunk és csapata dolgozta ki az Interamerikai Cserkészirodában.

A RAP nem új cserkészprogram, sokkal inkább eszköz a *cserkészprogram fejlesztőinek*. A RAP abban segít, hogy azonosíthassuk a cserkészprogram megváltoztathatatlan elemeit – amelyeket meg kell őriznünk, hogy hűségesek maradjunk a cserkészzet alapjaihoz (cél, alapelvek és módszer) –, és azokat az elemeket, amelyeket úgy kell alakítani, hogy megfeleljenek a fiatalok új igényeinek. A RAP rámutat a cserkészzet néhány olyan elemére is, amelyek ugyan jellemzőek voltak Baden-Powell eredeti elképzeléseire, de hosszú ideje nem vesszük figyelembe vagy elfelejtettük őket. Ilyen például az *őrsi rendszer*, amelyet végre úgy kellene alkalmaznunk, amilyen valójában: olyan rendszer, amely lehetővé teszi a fiatalok bevonását a döntéshozatalba, és nem pusztán kiscsoportos munka. De idézhetjük a *próbarendszer*t is, amelynek nem előre meghatározott normákon kellene alapulnia, hanem személyes célkitűzéseken, amelyeket minden fiatal maga választ és fogalmaz meg saját igényeinek megfelelően.

A Zöld-sziget olvasóinak már rendelkezésére állnak a RAP eszköztárának programvázlatai is, amelyeket a Világiroda 2005-ben adott ki, hogy részletesebben bemutassa a RAP egyes részleteit.

A cserkészprogramnak a fiatalok igényeihez való alakítása olyan feladat, amelyet minden generációnak el kell végeznie. Nem könnyű munka. Minden nemzeti cserkészszövetség – akárcsak mi mindannyian – hajlik rá, hogy olyan gondolati modelleket alakítson ki, amelyek gyakran ellenállnak az újításnak és a változásnak. Bizonyos konzervatív csoportok esetleg azt is megkísérelhetik, hogy a cserkészzetet saját céljaikra használják fel. Akik a világ bármely csücskében dolgoztak már a cserkészzet megújításán, azok ezt első kézből tapasztalhatták.

Mindazonáltal tízéves munkánk – melynek során a közép-kelet-európai cserkészzet fejlesztőit támogattuk – segített megértenünk, hogy minden

totalitárius rendszernek jó oka volt rá, hogy betiltsa a cserkészetet. Ez ugyanis kitűnő eszköz arra, hogy segítse a fiatalokat saját képességeik felismerésében, és szabad, aktív és felelős polgárrá válásukban.

Egy kitalált elbeszélés által próbálunk meg néhány nehézséget, illetve az ezekből adódó eseményeket bemutatni. Jóllehet bizonyos helyzetek valós eseteken alapulnak, a történet egésze teljesen képzelet szülte. Minden hasonlatosság valós személyekkel vagy szituációkkal kizárólag a véletlen műve. Bízunk benne, hogy *A Zöld-sziget* segíteni fog a *cserkészprogram fejlesztőinek*, hogy kritikus pillantást vethessenek saját tevékenységükre, és hogy határozottan elinduljanak az újítás útján. A cserkészet egyik legveszélyesebb hibája az a hajlam, hogy önmagunk kielégítésére műveljük, ami által elvakítanak saját gondolati modelljeink, és megakadályozzák, hogy észrevegyük annak vadhajtásait. A mi szerepünk biztosítani, hogy a cserkészet mindig a szabadsághoz és a felelősséghez vezető út legyen!

Dominique Bénard és Jacqueline Collier Jespersen

Bevezetés

Vladimir és Eva történetét fogjuk elmesélni. De ugyanígy lehetne Mircea és Dîna, Piotr és Eva, vagy éppen Borisz és Anna, Maïmu és Tonu, Myriam és Ahmed, esetleg László és Éva története is... Valójában egy sor valódi szituációt tettünk egymás mellé, hogy életre keltsük a történet alakjait. Ezek a szereplők tényleg léteznek a valóságban. Több százukkal találkoztunk Európa azon részeiben, ahol a cserkészlet most jelenik meg újra, és fejlődik. Férfiak és nők, húszas-harmincas éveikben járnak vagy talán idősebbek, és hasonlítanak abban, hogy lelkesen nevelik a náluk fiatalabbakat. Tudatában vannak, hogy a nevelés út, amelyen az általuk megélt értékeket a fiataloknak tovább kell adniuk, és amely a társadalom megújításához és javításához vezet. Ehhez a cserkészletet választották eszközü. Nem üres frázisokban beszélnek, hanem cselekszenek. Minden nap, türelemmel és kitartással.

Szeretnénk elmondani a történetüket és a tapasztalataikat, remélve, hogy valamit Ti is tudtok tanulni belőle a saját tevékenységeitekhez. Nyugodtan adjatok olyan nevet a szereplőknek, amelyek gyakoribbak a Ti kultúrátokban, ahogy biztosan lehet hasonló embereket találni Afrikában, az arab világban, Észak- és Dél-Amerikában, vagy Ázsiában is. A Ti országotokban is élnek ilyenek. Közel vannak Hozzátok, és jól ismeritek őket. Talán éppen Ti vagytok ők.

Vladimir és Eva egy kis kelet-európai ország fővárosában lakik, ahol nemrég omlott össze az 1945 óta uralkodó totalitárius rendszer. Az utca emberének kemény az élete. A gazdaság romokban. Vladimir éppen befejezte mérnöki tanulmányait: huszonöt éves, és munkát keres. Ewa ápolónő. Huszonnégy éves. Mindketten tele vannak reménységgel a jövőt illetően, jóllehet jelenlegi helyzetük cseppet sem könnyű. Vladimir és Eva – mint minden fiatal – valamikor tagja volt az egykori állami ifjúsági szervezetnek. Tapasztalataik alapján elutasították a rendszer dogmatizmusát és személytelenségét. Még a rendszerváltás előtt fedezték fel a cserkészletet régi, egymásnak illegálisan továbbadott könyvekből és öreg cserkészek elbeszéléseiből, első kézből. Aztán csatlakoztak a formálódó cserkészmozgalomhoz.

Az újramezdés nem volt egyszerű. A szakirodalom nagyon hiányos volt, akárcsak a jóindulat. Néhány öregcserkész '30-as évekből származó könyveivel, külföldi cserkészújságokkal és nagy adag lelkesedéssel indultak. Hónapokkal később összekapcsolták a sok tucatnyi, véletlenszerűen kisarjadó cserkészcsapatot. Majd' fél évszázadnyi szünet után újjáalakult egy cserkészszövetség. Ewát választották meg a Programbizottság elnökének,

Vladimir lett a helyettese. Céljuk az volt, hogy olyan nevelési programot dolgozzanak ki, amely megfelel a fiatalok jelenlegi helyzetének és igényeinek; konkrét feladatuk pedig, hogy egy év múlva, a következő közgyűlésen tegyenek javaslatot egy átdolgozott programra. Az Európai Cserkésziroda szakirodalommal, ösztönzéssel, és a segítség ígéretével támogatta őket.

Történetünk kezdetén Vladimir meglátogat egy nyugdíjas pszichológiai professzort, édesapja barátját.